

BRINGJAL / ಬಂಡುಕೆ 1 ACRE				
	Khuba Soil Conditioner ಮೂರಬಾ ಸ್ಪೇಲ್‌ ಕಂಡಿಷನರ್	Khuba Soil Booster ಮೂರಬಾ ಸ್ಪೇಲ್ ಬೂಸ್ಟರ್	Natural Horticulture Oil Drench / Spray - OPTIONAL ನಾತ್ಯಹೆರೆಲ್‌ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್‌ರ್‌ ಆಯಿಲ್‌ / ನಿಮ್ಮೆ ಆಯ್‌	Growth Promoter Drench / Spray ಮೂರಬಾ ಗೌತ್ರ ಪ್ರೋಮೋಟರ್
Day 0 (Plantation) Seed Treatment with Soil Booster ದಿನ 0 (ತೋರ್ಟ) ಮಣಿನ ಬೂಸ್ಟನ್‌ಎಂದಿಗೆ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಕರಣೆ	4 Bags	2.5 Kg	1 Ltr Drench	250 gms Drench
DAY / ದಿನ 20	XX	XX	½ Ltr	----
Day / ದಿನ 30	4 Bags		½ Ltr	250 gms SPRAY
DAY / ದಿನ 40	XX		½ Ltr	
Day / ದಿನ 60	XX		½ Ltr	250 gms SPRAY
SPRAY 15 Days PRE FLOWERING ಹೂಬಿಡುವು 15 ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಸಿಂಪಡಿಸಿ	-----		1 Ltr	250 gms SPRAY
FLOWERING ಹೂಬಿಡುವ	-----		-----	-----
SPRAY 10 Days POST FLOWERING 10 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹೂಬಿಡುವ ನಂತರ ಸಿಂಪಡಿಸಿ	-----		1 Ltr	250 gms SPRAY
SPRAY 20 Days POST FLOWERING 20 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹೂಬಿಡುವ ನಂತರ ಸಿಂಪಡಿಸಿ	-----		1 Ltr	250 gms SPRAY
TOTAL	8 Bags	2.5 Kg	6Ltr	3 Pkt

Furthermore, we recommend incorporating cow-based products such as "Jeevamruth" and "Gokripamruth" to further enhance the soil health. These products, derived from cow dung and cow urine, contain beneficial microorganisms and nutrients that contribute to the overall fertility and vitality of the soil. Applying "Jeevamruth" and "Gokripamruth" as organic fertilizers can improve soil structure, nutrient availability, and microbial activity, ultimately benefiting the growth and development.

We also recommend utilizing the uncultivated period by seeding your farms with various monocot, dicot, and oil seeds. You can sow three kilograms of each type of seed and an additional five kilograms of various different seeds. Allow these plants to grow and then mulch them back into the soil between the forty-fifth and fiftieth day, before flowering. This practice provides diversity and natural green manure to your farms, enriching the soil and promoting overall soil health. It also deters invasive plants, controls insect populations, and helps avoid disease.

By incorporating diverse companion plant species during the uncultivated period and utilizing cow-based products like "Jeevamruth" and "Gokripamruth," farmers can enhance soil fertility, promote biodiversity, and foster sustainable farming practices. You can also use SOLAR TRAP. These practices contribute to healthier crops, and improved overall farm productivity.

Thus you can reduce the application of Natural Horticulture Oil up to 50%.

List of recommended companion plants for brinjal (eggplant) farming in South India, including dill and fennel, along with the specified minimum numbers for a 100 square meter area:

Companion Plants for Brinjal:

Marigold (Tagetes spp.): Deters nematodes and some insect pests.
Plant a minimum of 20-30 marigold plants around the brinjal plantation.

Basil (Ocimum basilicum): Repels aphids, thrips, and whiteflies.
Interplant a minimum of 15-20 basil plants within the brinjal rows.

Nasturtium (Tropaeolum majus): Acts as a trap crop for aphids, diverting them away from brinjal.
Interplant a minimum of 10-20 nasturtium plants among your brinjal.

Lemongrass (Cymbopogon citratus): Deters pests like aphids and serves as a natural insect repellent.
Interplant a minimum of 10-15 lemongrass plants within the brinjal plantation.

Dill (Anethum graveolens): Attracts beneficial insects like ladybugs and parasitic wasps.
Plant a minimum of 10-15 dill plants within or around the brinjal area.

Fennel (Foeniculum vulgare): Deters aphids and attracts beneficial insects.
Interplant a minimum of 10-15 fennel plants within or around the brinjal plot.

Strategic Placement:

Marigold (Tagetes spp.): Plant marigolds around the outer edges and within the brinjal plantation to effectively deter nematodes and certain insect pests.

Basil (Ocimum basilicum): Interplant basil within the brinjal rows to repel aphids, thrips, and whiteflies.

Nasturtium (Tropaeolum majus): Intermingle nasturtium plants among your brinjal to effectively trap aphids and divert them away from your crop.

Lemongrass (Cymbopogon citratus): Interplant lemongrass within the brinjal plantation to deter various pests and serve as a natural insect repellent.

Dill (Anethum graveolens): Plant dill within or around the brinjal area to attract beneficial insects like ladybugs and parasitic wasps.

Fennel (Foeniculum vulgare): Interplant fennel within or around the brinjal plot to deter aphids and attract beneficial insects.

These specified minimum numbers and strategic placements should help you establish a robust system for pest and disease management within a 100 square meter area. However, as always, be prepared to adjust the quantities based on the specific pest and disease pressures in your region. Regular observation and adaptations are vital to achieving effective results with companion planting. Additionally, maintaining proper agricultural practices, such as soil management and irrigation, is essential for the overall health of your brinjal crop.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ" ನಂತಹ ಹಸು ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಸುಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗೋಮೂರ್ಚಿದಿಂದ ಪಡೆದ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಣಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಘಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ" ಗಳನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ್ಗಳಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣಿನ ರಚನೆ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಜವಿನಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪೊನೊಕಾಟ್, ಡಿಕಾಟ್ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಮಾಡದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಂತೆ ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಪ್ರತಿ ವಿಧಿದ ಬೀಜದ ಮೂರು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಿಯಾಗಿ ಬದು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಈ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಮತಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೂಬಿಡುವ ವೋದಲು ನಲವತ್ತ್ಯಾದನೇ ಮತ್ತು ಬವತ್ತನೇ ದಿನದ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ. ಈ ಅಭಾವಸ್ವಾಂತಿಕ ನಿಮ್ಮ ಹೂಳಿಗಳಿಗೆ ವೈದಿಕತೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಮಣಿನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ, ಕೀಟಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಮಾಡದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೈದಿಕವಯ ಒಡನಾಡಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ" ನಂತಹ ಹಸು ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ರ್ಯಾತರು ಮಣಿನ ಘಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಜೀವವೈದಿಕವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ನೀವು ಸೋಲಾರ್ ಟ್ರಾರ್ಪ್ ಅನ್ನು ಸಹ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಅಭಾವಸಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತವೆ.

ಹೀಗಾಗೆ ನೀವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ತ್ಯಾಲದ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು 50% ವರೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಬ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಫೆನ್ಸೆಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದನೆ (ಬದನೆ) ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಸಹವತ್ತಿನ ಸಸ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ಜೊತೆಗೆ 100 ಚದರ ವೀಟರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು:

ಬದನೆಗಾಗಿ ಕಂಪಾನಿಯನ್ ಸಸ್ಯಗಳು:

ಮಾರಿಗೋಲ್ಡ್ (Tagetes spp.): ನೆಮೆಟೋಡ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕೀಟ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬದನೆ ತೋಟದ ಸುತ್ತಲೂ ಕೆನಿಷ್ಟು 20-30 ಮಾರಿಗೋಲ್ಡ್ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು.

ತುಳಿಸಿ (ಒಸಿಮುವೂ ಬೆಸಿಲಿಕಮ್): ಗಿಡಹೇನುಗಳು, ಧೃಷ್ಟಾ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ನೊಣಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬದನೆ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 15-20 ತುಳಿಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು.

ನಸ್ಪರ್ಫಿಯಮ್ (ಟೋಪಿಯೋಲಮ್ ಮಜ್ಸ್): ಗಿಡಹೇನುಗಳಿಗೆ ಬಲೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬದನೆಯಿಂದ ದೂರವಿಡುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಬದನೆಕಾಯಿಯ ನಡುವೆ ಕನಿಷ್ಠ 10-20 ನಸ್ಪರ್ಫಿಯಂ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಿಸಿ.

ಲೆಮೊನಾಸ್ (ಸಿಂಬೋಪ್ಲೋಗಾನಾ ಸಿಟಾರ್ಟಸ್): ಗಿಡಹೇನುಗಳಿಗೆ ಬಲೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬದನೆಯಿಂದ ದೂರವಿಡುತ್ತದೆ.

ಬದನೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 10-15 ಲೆಮೊನಾಸ್ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು.

ಸಬ್ಬಸಿಗೆ (Anethum graveolens): ಲೇಡಿಬಗ್ನ್ ಮತ್ತು ಪರಾವಲಂಬಿ ಕಣಜಗಳಿಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಬದನೆ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲೂ ಕನಿಷ್ಠ 10-15 ಸಬ್ಬಸಿಗೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು.

ಘನ್ನಲ್ (ಪ್ರೋನಿಕ್ಯಾಲಮ್ ವಲ್ಲೀರಾ): ಗಿಡಹೇನುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಬದನೆ ಪಾಣ್ಟ್ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲೂ ಕನಿಷ್ಠ 10-15 ಘನ್ನಲ್ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಟಪಾರ್ಕ್‌ಎಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ನಿಯೋಜನೆ:

ಮಾರಿಗೋಲ್ಡ್ (Tagetes spp.): ನೆಮುಟೋಡಾಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕೀಟ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಮಾರಿಗೋಲ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರ ಅಂಚುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಮತ್ತು ಬದನೆ ತೋಟದೊಳಗೆ ನೆಡಬೇಕು.

ತುಳಿಸಿ (ಒಸಿಮುವೂ ಬೆಸಿಲಿಕಮ್): ಗಿಡಹೇನುಗಳು, ಧೃಷ್ಟಾ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ನೊಣಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲು ಬದನೆ ಸಾಲುಗಳೊಳಗೆ ತುಳಿಸಿಯನ್ನು ಇಂಟಪಾರ್ಕ್‌ಎಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ನಸ್ಪರ್ಫಿಯಮ್ (ಟೋಪಿಯೋಲಮ್ ಮಜ್ಸ್): ಗಿಡಹೇನುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಬದನೆ ನಡುವೆ ನಸ್ಪರ್ಫಿಯಂ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ.

ಲೆಮೊನಾಸ್ (ಸಿಂಬೋಪ್ಲೋಗಾನಾ ಸಿಟಾರ್ಟಸ್): ಲಿಲಿಧ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಸಿರ್ಕ ಕೀಟ ನಿವಾರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬದನೆ ತೋಟದೊಳಗೆ ಲೆಮೊನಾಸ್ ಅನ್ನು ಇಂಟಪಾರ್ಕ್‌ಎಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಸಬ್ಬಸಿಗೆ (Anethum graveolens): ಲೇಡಿಬಗ್ನ್ ಮತ್ತು ಪರಾವಲಂಬಿ ಕಣಜಗಳಿಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸಲು ಬದನೆ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲೂ ಸಬ್ಬಸಿಗೆ ನೆಡಬೇಕು.

ಘನ್ನಲ್ (ಪ್ರೋನಿಕ್ಯಾಲಮ್ ವಲ್ಲೀರಾ): ಗಿಡಹೇನುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸಲು ಬದನೆ ಪಾಣ್ಟ್ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲೂ ಘನ್ನಲ್ ಅನ್ನು ಇಂಟಪಾರ್ಕ್‌ಎಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ನಿಯೋಜನೆಗಳು 100 ಚದರ ವೀಟರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ದೃಢವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ, ಯಾವಾಗಲೂ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗದ ಒತ್ತಡದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಲು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿರಿ. ಸಹಾಯ ನೆಡುವಿಕೆಯಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಘಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಿಯಮಿತ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂಶಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯಂತಹ ಸರಿಯಾದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಬದನೆ ಬೆಳೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

इसके अलावा, हम मिट्टी के स्वास्थ्य को और बेहतर बनाने के लिए गाय आधारित उत्पादों जैसे "जीवामृत" और "गोकृपामृत" को शामिल करने की सलाह देते हैं। गाय के गोबर और गोमूत्र से प्राप्त इन उत्पादों में लाभकारी सूक्ष्मजीव और पोषक तत्व होते हैं जो मिट्टी की समग्र उर्वरता और जीवन शक्ति में योगदान करते हैं। जैविक उर्वरकों के रूप में "जीवामृत" और "गोकृपामृत" का उपयोग करने से मिट्टी की संरचना, पोषक तत्वों की उपलब्धता और माइक्रोबियल गतिविधि में सुधार हो सकता है, जिससे अंततः वृद्धि और विकास को लाभ हो सकता है।

हम यह भी सलाह देते हैं कि आपके खेतों में विभिन्न मोनोकॉट, डायकॉट और तेल के बीजों की बुआई करके अप्रयुक्त अवधि का उपयोग करें। आप प्रत्येक प्रकार के तीन किलोग्राम बीज और अतिरिक्त पांच किलोग्राम विभिन्न बीज बो सकते हैं। इन पौधों को बढ़ने दें और फिर फूल आने से पहले पैंतालीसवें और पचासवें दिन के बीच उन्हें वापस मिट्टी में मिला दें। यह अभ्यास आपके खेतों को विविधता और प्राकृतिक हरी खाद प्रदान करता है, मिट्टी को समुद्ध करता है और समग्र मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ावा देता है। यह आक्रामक पौधों को भी रोकता है, कीड़ों की आबादी को नियंत्रित करता है और बीमारी से बचने में मदद करता है।

अप्रयुक्त अवधि के दौरान विविध साथी पौधों की प्रजातियों को शामिल करके और "जीवामृत" और "गोकृपामृत" जैसे गाय-आधारित उत्पादों का उपयोग करके, किसान मिट्टी की उर्वरता बढ़ा सकते हैं, जैव विविधता को बढ़ावा दे सकते हैं और टिकाऊ कृषि पद्धतियों को बढ़ावा दे सकते हैं। आप सोलर ट्रैप का भी उपयोग कर सकते हैं। ये प्रथाएँ स्वस्थ फसलों में योगदान करती हैं, और समग्र कृषि उत्पादकता में सुधार करती हैं।

इस प्रकार आप प्राकृतिक बागवानी तेल के प्रयोग को 50% तक कम कर सकते हैं।

दक्षिण भारत में बैंगन की खेती के लिए अनुशंसित साथी पौधों की सूची, जिसमें डिल और सौंफ़ शामिल हैं, 100 वर्ग मीटर क्षेत्र के लिए निर्दिष्ट न्यूनतम संख्या के साथ:

बैंगन के लिए सहयोगी पौधे:

मैरीगोल्ड (टैगेटेस एसपीपी): नेमाटोड और कुछ कीटों को नष्ट करता है।
बैंगन के बागान के चारों ओर कम से कम 20-30 गेंदे के पौधे लगाएं।

तुलसी (ओसिमम बेसिलिकम): एफिड्स, थ्रिप्स और व्हाइटफ्लाइज़ को दूर भगाता है।
बैंगन की पंक्तियों में कम से कम 15-20 तुलसी के पौधे रोपें।

नास्टर्टियम (ट्रोपाइओलम माजस): एफिड्स के लिए जाल फसल के रूप में कार्य करता है, उन्हें बैंगन से दूर ले जाता है।
अपने बैंगन के बीच में कम से कम 10-20 नास्टर्टियम पौधे लगाएं।

लेमनग्रास (सिंबोपोगोन सिट्रेटस): एफिड्स जैसे कीटों को रोकता है और प्राकृतिक कीट विकर्षक के रूप में कार्य करता है।
बैंगन के बागान में कम से कम 10-15 लेमनग्रास के पौधे लगाएं।

डिल (एनेथम ग्रेवोलेंस): भिंडी और परजीवी ततैया जैसे लाभकारी कीड़ों को आकर्षित करता है।
बैंगन क्षेत्र के भीतर या आसपास कम से कम 10-15 डिल पौधे लगाएं।

सौंफ़ (फोनीकुलम वल्लारे): एफिड्स को रोकता है और लाभकारी कीड़ों को आकर्षित करता है।
बैंगन के खेत में या उसके आसपास कम से कम 10-15 सौंफ़ के पौधे लगाएं।

रणनीतिक प्लॉसमेंट:

गेंदा (टैगेटेस एसपीपी): नेमाटोड और कुछ कीटों को प्रभावी ढंग से रोकने के लिए बाहरी किनारों के आसपास और बैंगन के बागान के भीतर गेंदे के पौधे लगाएं।

तुलसी (ओसिमम बेसिलिकम): एफिड्स, थ्रिप्स और व्हाइटफ्लाइज़ को दूर रखने के लिए बैंगन की पंक्तियों में तुलसी लगाएं।

नास्टर्टियम (ट्रोपाइओलम माजस): एफिड्स को प्रभावी ढंग से फंसाने और उन्हें अपनी फसल से दूर करने के लिए अपने बैंगन के बीच में नास्टर्टियम के पौधे लगाएं।

लेमनग्रास (सिंबोपोगोन सिट्रैटस): विभिन्न कीटों को रोकने और प्राकृतिक कीट विकर्षक के रूप में काम करने के लिए बैंगन के बागान के भीतर लेमनग्रास का रोपण करें।

डिल (एनेथम ग्रेवोलेंस): भिंडी और परजीवी ततैया जैसे लाभकारी कीड़ों को आकर्षित करने के लिए बैंगन के क्षेत्र के भीतर या उसके आसपास डिल का पौधा लगाएं।

सौंफ (फोनीकुलम वलारे): एफिड्स को रोकने और लाभकारी कीड़ों को आकर्षित करने के लिए बैंगन के खेत के भीतर या उसके आसपास सौंफ लगाएं।

इन निर्दिष्ट न्यूनतम संख्याओं और रणनीतिक प्लेसमेंट से आपको 100 वर्ग मीटर क्षेत्र के भीतर कीट और रोग प्रबंधन के लिए एक मजबूत प्रणाली स्थापित करने में मदद मिलेगी। हालाँकि, हमेशा की तरह, अपने क्षेत्र में विशिष्ट कीट और बीमारी के दबाव के आधार पर मात्रा को समायोजित करने के लिए तैयार रहें। साथी रोपण के साथ प्रभावी परिणाम प्राप्त करने के लिए नियमित अवलोकन और अनुकूलन महत्वपूर्ण हैं। इसके अतिरिक्त, आपकी बैंगन की फसल के समग्र स्वास्थ्य के लिए मिट्टी प्रबंधन और सिंचाई जैसी उचित कृषि पद्धतियों को बनाए रखना आवश्यक है।